

БРЕНДИНГ И РЕБРЕНДИНГ КАК МАРКЕТИНГОВЫЙ ИНСТРУМЕНТ ФОРМИРОВАНИЯ МАРКИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ

Дубницкий В.И., Шевчук О.В.

Бренд является результатом последовательного осуществления стратегии компании, направленной на формирование и продвижение уникальных преимуществ бизнеса. Именно поэтому в последние годы проведение мероприятий по совершенствованию бренда и осуществлению ребрендинга стало для многих зарубежных и отечественных компаний важнейшим элементом разработки конкурентоспособной стратегии развития. В статье раскрывается сущность ребрендинга, обосновываются причины, цель и задачи его проведения, исследуется алгоритм его осуществления, а также выявляются преимущества и ошибки, возникающие при проведении ребрендинга.

Ключевые слова. Бренд, брендинг, ребрендинг, позиционирование, репозиционирование, рестайлинг.

БРЕНДИНГ ТА РЕБРЕНДИНГ ЯК МАРКЕТИНГОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ МАРКИ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Дубницький В.І., Шевчук О.В.

Бренд є результатом послідовного здійснення стратегії компанії, спрямованої на формування і просування унікальних переваг бізнесу. Саме тому в останні роки проведення заходів щодо вдосконалення бренду та здійснення ребрендингу стало для багатьох зарубіжних і вітчизняних компаній найважливішим елементом розробки конкурентоспроможної стратегії розвитку. У статті розкривається сутність ребрендингу, обґрунтуються причини, мета і завдання його проведення, досліджується алгоритм його здійснення, а також виявляються переваги і помилки, що виникають при проведенні ребрендингу.

Ключові слова. Бренд, брендинг, ребрендинг, позиціонування, репозиціонування, рестайлинг.

УДК 330.005

Чуприна Н.М.

ВИЯВЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СИСТЕМИ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ СИСТЕМИ

ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет», м. Дніпро

У статті розглянуто умови функціонування систем, взаємодію їх елементів з екологічною складовою. Показана можливість розвитку систем в часі. Охарактеризована зміна роботи системи. Саме потужність системи дає їй можливість вистояти в екстремальних умовах. Її падіння відразу вказує на збої в роботі системи та потребує детального вивчення факторів, які до цього призвели. Неможливість вплинути на відновлення потужності системи призводить до розпаду системи, або переходу її роботи на інший рівень. Тобто, система екстремального регулювання може стати системою автоматичного регулювання та навпаки. Розкрито зміну зв'язків системи в часі. Наведено життєвий цикл системи. Все це, в разі необхідності, дає можливість антикризового управління системою. Знайти оптимальне співвідношення та оптимальну кількість постійних та мігруючих елементів системи і є основним завданням з початку життєвого циклу системи. Це дозволяє отримати максимальний синергетичний ефект від роботи та взаємодії елементів системи, та при її переорієнтації, що в свою чергу призведе до виробітку максимальної потужності системи. Зростання кількості елементів системи з часом без урахування вимог зовнішнього середовища не може являтися показником розвитку системи та характеризуватися збільшенням її впливу на оточуюче середовище. Через це виникає необхідність визначення оптимальної кількості елементів.

Ключові слова. Система, екологічна складова, елементи системи, життєвий цикл, розвиток.

Постановка проблеми

Необхідно зазначити, що на сьогоднішній день, досить великий вплив на всі системи економіки країни має екологічна складова. Досить велике споживання природних ресурсів, та втручання в екосистему дають свої позитивні, так

і негативні наслідки. Розглядати функціонування систем без екологічного втручання майже неможливо. Але необхідно вивчати вплив еко складових на систему, механізм функціонування такої системи, в деяких випадках, стимулювання розвитку цих систем, або навпаки, можливість ліквідації (у разі екокатастрофи) систем-

ми, раціональне використання результатів роботи таких систем та можливість оптимізації роботи самої системи.

Кількісно, діяльність економіки країни може бути охарактеризована багатьма системами, які загалом існують і виконують дві протилежні функції. Один тип систем забезпечує функціонування та розвиток існуючої економіки, інший – висвітлює всі недоліки економіки та функціонують для їх виявлення та зміни економічних орієнтирів. При цьому, необхідно зазначити, що серед різноманіття систем в економіці, можна виділити системи на макро- та мікрорівні, які, в свою чергу, впливають на стан економіки на цих рівнях. Аналізуючи системи можливо виявити не лише взаємозв'язки в системі але і взаємозв'язки між системами та можливим синергетичним ефектом їх впливу на конкретні показники розвитку економіки та двосторонній вплив систем одна на одну, що призводить до їх подальшого розвитку, але й іноді, і до ліквідації, або навпаки – до появи нової системи. Однак, необхідно зауважити, що нова система може бути одного з типів: за чи проти розвитку існуючої економіки. З цього ми можемо зазначити, що вивчення структури системи, її взаємозв'язків та їх зміни, враховуючи взаємодію екоелементів системи з іншими елементами системи та існування екосистем є досить актуальним питанням і визначає подальшу структуру дослідження.

Аналіз та дослідження публікацій

Дослідження стосовно систем, в тому числі їх структури, розвитку і взаємодії веде до їх всеобщого аналізу. Основними дослідженнями в цьому напрямі займалися: Бурков В.М., Герасимчук В.Г., Іріков В.О., Забродський В.А., Кізім М.О., К. Кернс, Клебанова Т.С., Клюковкін В.М., Кузнецов І.М., Лала О.М., Лепа Р.М., Маркіна І.А., Молдавська О.В., Янов Л.І., Т. Сааті, Чанг Хонгвен, St.Beer, Anthony R.N., Govindarajan V.N. та інші [1–6]. Значні дослідження провідних науковців функціонування систем були застосовані в результаті аналізу економіки різних країн. Але проблема функціонування систем, через їх постійну зміну та наявність впливу екоелементів є досить актуальним.

Цілі статті

У статті зроблено аналіз функціонування систем. Що дає можливість виявлення взаємодії антикризового управління елементів системи та екологічної складової системи.

Виклад основного матеріалу

З урахуванням сьогоднішньої економічної ситуації в країні, ми можемо зазначити, що будь – яка система, для продовження свого життєвого циклу, в цілях самовиживання, може змінюватися, і в різний проміжок часу може працю-

вати на: поліпшення екоситуації, погіршення екоситуації або не впливаючи на екоситуацію в своїй роботі. Але головне, щоб більшість часу вона працювала на поліпшення екоситуації. З урахування цього, зовнішнє середовище повинно находити інструменти для стимулювання роботи системи в цьому напрямі, або повернення роботи системи в дану площину.

На рис. 1 графічно зображені варіанти можливостей розвитку системи в часі з урахуванням ефективності роботи самої системи та екологічної складової.

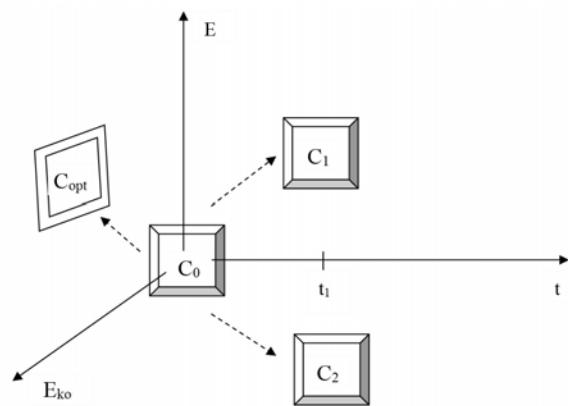

Рис. 1. Можливості розвитку системи в часі з урахуванням екологічної складової: де t – час; E – ефективність роботи системи; E_{ko} – екологічна ситуація; C_0 – початок роботи системи – базова система; C_1 , C_2 – розвиток системи; C_{opt} – оптимальний стан системи; ——→ – напрями руху розвитку системи C_0

Примітка: джерело: розроблено автором.

На рис. 1 видно, що система C_0 в період часу t_0 , тобто на початку своєї роботи, має ефективність, яка дорівнює майже нулю, та практично не впливає на екологічну ситуацію. Таких систем більшість. Однак, необхідно зазначити, що не всі системи починають свою роботу з нульового впливу на екологічну ситуацію. Одні системи відразу з своєю появою можуть приносити шкоду екологічній ситуації, а інші, навпаки, створюються і одразу поліпшують екологічну ситуацію.

Охарактеризувати зміну роботи системи можливо наступним чином:

$$C_1 = f(\uparrow E; \downarrow E_{ko}); \quad (1)$$

$$C_2 = f(\downarrow E; \uparrow E_{ko}); \quad (2)$$

$$C_{opt} = f(\uparrow E; \uparrow E_{ko}). \quad (3)$$

Системи не є статичними, тобто вони змінюються з часом. Проаналізуємо три основні

варіанти зміни системи:

– якщо система C_0 через певний проміжок часу t_1 рухається під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів та переходить в стан системи C_1 , то це свідчить про те, що система працює лише на себе та на підвищення ефективності своєї роботи (рівняння (1)). Така система використовує всю потужність, та зміну зовнішнього та внутрішнього середовища для більш швидкого досягнення своєї мети. Більше того, вона забирає потужність, яка була націлена на поліпшення екологічної ситуації та навіть призводить до погіршення цієї ситуації. З погляду роботи самої системи це є прийнятно, але на сьогоднішній день система не повинна функціонувати без урахування екологічної складової. Також необхідно зазначити, що робота системи C_1 призводить до погіршення екологічної ситуації, що має бути недопустимим в сьогоднішніх умовах в будь якій країні Світу. Безумовно, існують певні екологічні норми діяльності тієї чи іншої системи, тобто дозвіл, на погіршення екоситуації у певних межах. Але, на нашу думку, від цієї практики потрібно виконати відмовлятися, може не для всіх систем, але для більшості;

– якщо система C_0 з період часу t_1 знаходиться в стані системи C_2 , то це вказує на те, що система працює з негативною ефективністю, але поліпшує екологічної ситуацію (рівняння (2)). Якщо мета створення такої системи була саме поліпшення екологічної ситуації, то таку систему необхідно підтримувати ззовні щоб вона працювала на досягнення цієї мети. Не маючи на початку такої мети, система не може постійно працювати, зменшуючи свою ефективність, тобто така система через короткий проміжок часу перестане існувати. Для продовження життєвого циклу такої системи необхідно виконати детальний аналіз її роботи, всіх елементів системи та ефективність зв'язків між ними;

– перехід системи C_0 в стан C_{opt} – це найоптимальніший напрям руху розвитку системи (рівняння (3)). Тому що, в період часу t_1 при своєму розвитку система підвищує як свою ефективність, так і поліпшує екоситуацію. Зовнішні та внутрішні фактори системи повинні робити все можливе, щоб система рухалась в даному напрямі свого розвитку.

Саме потужність системи дає їй можливість вистояти в екстремальних умовах. Її падіння відразу вказує на збої в роботі системи та потребу детального вивчення факторів, які до цього призвели. Не можливість вплинути на відновлення потужності системи призводить до розпаду системи, або переходу її роботи на інший рівень. Тобто система екстремального регулювання може стати системою автоматичного регулювання та навпаки. Системи екстремально-

го регулювання мають свої основні ознаки:

- система працює незалежно від зміни ситуації з зовні;
- має свою потужність;
- складається з декількох елементів, які не лише доповнюють один одного, але й взаємодіють заради спільної мети – встояти екстремальному впливу.

З точки зору часу, всі системи не можуть функціонувати не враховуючи час [7]. Системи змінюються з часом. Можуть змінюватися їх сутність, тобто система екстремального регулювання з часом може стати системою автоматичного регулювання та навпаки (рис. 2).

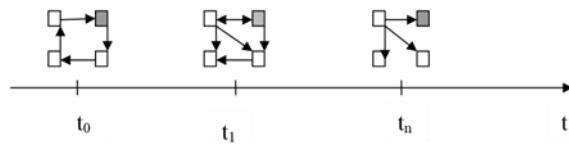

Рис. 2. Зміна зв'язків системи з часом:

- – елемент системи; ■ – екоелемент системи;
- ↔ – зв'язки між елементами системи

Примітка: джерело: розроблено автором.

Необхідно зазначити, що одним з елементів системи є екоелемент. Екоелемент системи – це елемент, який відповідає за вплив системи на навколошне середовище, та показує як впливає система на екосередовище. Його зв'язки з іншими елементами та їх кількість характеризує екорієнтованість самої системи в цілому. Екоелемент системи може впливати на діяльність системи:

- перевести систему на іншу стадію життєвого циклу;
- змусити систему призупинити свою діяльність;
- вивести систему на інший рівень її діяльності.

Кожна система складається з двох або більше елементів, які взаємодіють між собою (рис. 2). З урахуванням часу цей взаємозв'язок може змінюватися і, навіть, припинитися в деякий час (t_n), або утворюються нові зв'язки, необхідність яких виникла у відповідності з ситуацією в час t_1 .

Як в системі автоматичного, так і в системі екстремального регулювання характер цих зв'язків може змінюватися штучно, під впливом ззовні, або зміна може бути здійснена системою самостійно, як реакція на зміну ситуації в часі. Але, необхідно зазначити, що зміни характеру зв'язків в системі можуть відбуватися і комплексно, тобто під впливом зовнішнього втручання та самої системи. Зміну системи в часі можна назвати еволюцією системи. Зміна характеру зв'язків в системі або їх збільшення (зменшення) може привести до виникнення нової сис-

ня) може привести до виникнення нової системи з новими задачами, появи нових елементів системи, ліквідації існуючих елементів або їх переорієнтація. Якщо ті чи інші зв'язки системи або елементи системи виходять з неї (або переходять в іншу систему чи зовсім перестають існувати), то такі елементи мають назву мігруючи. Мігруючи елементи системи, це елементи, які переходят із однієї системи в іншу, змінюють їх функціональне значення, збільшуючи або зменшуючи її потужність. Система може складатися як повністю з мігруючих елементів так і мати лише частину таких елементів. Система, яка в своєму складі має лише мігруючі елементи є тимчасовою. Тимчасові системи, це системи, які існують короткий проміжок часу. Мета існування такої системи – забезпечити переходний період для можливої адаптації до нових умов функціонування інших систем. Потужність таких систем досить велика. Необхідно зазначити, що екоелемент системи може спровокувати початок існування тимчасової системи. Але негативною ознакою є те, що функціонувати тимчасові системи постійно повинні майже на сто відсотків своєї потужності, щоб відповісти своїй меті. Час існування тимчасових систем (t_r) менший за час існування постійних систем (t_n) (4).

$$(t_r) < (t_n). \quad (4)$$

Все це призводить до короткого життєвого циклу системи. Життєвий цикл системи – це проміжок часу який функціонує система. Він включає в себе наступні періоди:

1. Народження системи.

Тобто, існують елементи (мігруючі та постійні) які з урахуванням сприятливого, або навпаки, кризового стану зовнішнього середовища об'єднуються в єдину систему. Визначення цілей існування системи, її співвідношення з іншими системами та зовнішнім середовищем.

2. Налагодження зв'язків.

Елементи системи взаємодіють між собою завдяки зв'язкам. Ці зв'язки можуть бути, як в одному напрямі, так і зворотні. Зв'язки в системі можуть налагоджуватися, як самостійно, так і відповідно до мети, яка повинна бути досягнута. Висока ефективність функціонування системи залежить від правильно скоригованих зв'язків всередині системи, тобто між її елементами. Оптимальні зв'язки, в свою чергу, дають можливість ефективніше функціонувати елементам системи, та, як наслідок, і самій системі в цілому.

3. Виявлення оптимальної взаємодії елементів системи.

Відбувається коригування зв'язків та їх оп-

тимізація з урахуванням потреб часу та стану зовнішнього середовища.

4. Налагодження оптимальних зв'язків в системі між її елементами.

5. Функціонування системи, як повністю ефективного механізму досягнення поставленої мети.

Система має велику кількість переваг у порівнянні з існуючими системами, що дозволяє визначити переваги та недоліки системи.

6. Існуюча система поступово втрачає свою актуальність, або система не може адекватно і швидко реагувати на зміну зовнішнього середовища, що призводить до збоїв функціонування системи в цілому.

7. Переорієнтація системи.

Додавання до системи нових елементів та/або вилучення старих елементів, які втратили свою потужність, і гальмують функціонування системи та її роботу з приводу досягнення поставленої мети. Якщо цей захід призведе до поліпшення роботи системи, то у неї починається новий цикл її функціонування. Але в залежності від необхідності, зовнішньої і внутрішньої ситуації яка склалася, новий цикл функціонування системи може почати як з 1 періоду, так і з наступних, в залежності від ступеня свого оновлення і зміни мети функціонування самої системи в цілому.

8. Ліквідація.

Даний період є завершальним в життєвому циклі системи. В результаті цього одні елементи системи мігрують для створення або переорієнтації інших систем, інші елементи – перестають функціонувати зовсім.

Екоелемент системи може сприяти переходу системи на новий період життєвого циклу системи, та може продовжити життєвий цикл системи, перевівши її на новий рівень, але екоелементи мають можливість вивести систему на 8 період життєвого циклу системи – ліквідацію, з будь – якого попереднього етапу життєвого циклу (з першого по сьомий). Необхідно зазначити, чим більше період життєвого циклу система може «перескочити» завдяки екоелементу, тим більший вплив на систему повинно мати навколоишнє середовище, щоб система мала міцність для несанкціонованого переходу за періодами життєвого циклу.

Наряду з мігруючими елементами системи можна виділити постійні елементи системи. Ці елементи є основою побудови системи і займають домінуючі позиції. А мігруючі елементи працюють для підвищення їх потужності. Таким чином, вибір постійних елементів для народження нової системи є початком ефективного функціонування системи і має достатню кількість переваг на користь їх зачленення в систему. Ве-

лике значення має кількість елементів в системі, як мігруючих так і постійних. Один мігруючий елемент може мати зв'язки з одним або декількома постійними елементами. При низькій кількості та невірному співвідношенні елементів системи неможливо отримати високу потужність роботи системи. Велика кількість елементів системи призводить до втрати синергетичного ефекту, тому що частину потужності така система втрачає на свої потреби пов'язані з функціонуванням надвеликої/надмалої системи.

Знайти оптимальне співвідношення та оптимальну кількість постійних і мігруючих елементів системи є основним завданням з початку життєвого циклу системи. Це дозволяє отримати максимальний синергетичний ефект від роботи та взаємодії елементів системи, та при її переорієнтації, що в свою чергу призведе до виробітку максимальної потужності системи.

Екоелемент системи може бути як постійним елементом системи, так і мігруючим. Але, якщо система функціонує довгий період часу, то з більшою вірогідністю екоелемент – є постійним елементом системи і регулює її взаємодію з зовнішнім середовищем з урахуванням екологічної складової.

Зростання кількості елементів системи з часом без урахування вимог зовнішнього середовища не може являтися показником розвитку системи та характеризуватися збільшенням її впливу на оточуюче середовище. Через це виникає необхідність визначення оптимальної кількості елементів системи (5).

$$f(x_i x_j) \rightarrow \text{opt}, \quad (5)$$

де x_i ($i=1\dots n$) постійні елементи системи;

x_j ($j=1\dots n$) мігруючі елементи системи;

f – функція, яка визначає ефективність роботи системи для варіювання параметрів x_i та x_j повинна виконуватись умова:

$$n/m=k. \quad (6)$$

В залежності від цілі системи та самої системи значення коефіцієнта k може приймати різні значення:

- якщо в системі повинні переважати постійні елементи, тоді $k>1$;
- якщо переважають мігруючі елементи, тоді $k<1$;
- якщо в системі необхідно встановити рівновагу, тоді $k=1$.

Висновки

Формування структури системи та впливу навколошнього середовища на систему тісно пов'язані між собою. Вплив зовнішнього середовища може переструктурувати систему, що дає

її можливість під лаштуватися під вплив навколошнього середовища. Система структурується всередині завдяки силі між елементами системи та напряму зміни сили. Це дає можливість застосовувати антикризове управління системою в цілому.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бурков В.Н., Ириков В.А. Модели и методы управления организационными системами. – М.: Наука, 1994. – 270 с.
2. Ириков В.А., Тренев В.Н. Распределение системы принятия решений. – М.: Наука. Физматлит, 1999. – 228 с.
3. Забродский В.А., Кизим Н.А., Янов Л.И. Жесткая и гибкая координация в крупномасштабных системах. – Харьков: Бизнес Информю – 1997. – С.4-46.
4. Клебанова Т.С., Молдавская Е.В., Чанг Хонгвен. Модели и методы координации в крупномасштабных экономических системах. – Харьков : Бизнес Информ, 2002. – 148 с.
5. Лепа Р.Н. Ситуационный механизм подготовки и принятия управленческих решений на предприятии: методология, модели и методы: биография / НАН Украины, Институт экономики промышленности. – Донецк: ООО «Юго – Восток, Лтд», 2006. – 308 с.
6. Beer St. Platform for change. – N.Y.: John Wiley& Sons Ltd, 1995. – 470 р.
7. Економіка підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://subject.com.ua/economic/business/39.html>

Надійшла до редакції 06.10.2016 р.

Рецензент: к.е.н. Колесніков В.П.

ВЫЯВЛЕНИЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ АНТИКРИЗИСНОГО УПРАВЛЕНИЯ ЭЛЕМЕНТОВ СИСТЕМЫ И ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ СОСТАВЛЯЮЩЕЙ СИСТЕМЫ

Чуприна Н.Н.

В статье рассмотрены условия функционирования систем, взаимодействие их элементов с экологической составляющей. Показана возможность развития систем во времени. Охарактеризовано изменение работы системы. Именно мощность системы дает ей возможность выстоять в экстремальных условиях. Ее падение сразу указывает на сбои в работе системы и требует детального изучения факторов, которые к этому привели. Невозможностью повлиять на восстановление мощности системы приводит к распаду системы, или перехода ее работы на другой уровень. То есть система экстремального регулирования может стать системой автоматического регулирования и наоборот. Раскрыто изменение связей системы во времени. Приведены жизненный цикл системы. Все это, в случае необходимости, дает возможность антикризисного управления системой. Найти оптимальное соотношение и оптимальное количество постоянных и мигрирующих элементов системы является основной задачей с начала жизненного цикла системы. Это позволяет получить максимальный синергетический эффект от работы и взаимодействия элементов системы, и при ее переориентации, что в свою очередь приведет

к виробленню максимальної потужності системи. Рост кількості елементів системи со временем без учета потребований зовнішньої середи не може виявлятися показателем розвитку системи і характеризуватися збільшенням її впливу на оточуючу середу. Поэтому виникає необхідність встановлення оптимального кількості елементів системи.

Ключові слова. Система, екологіческа компонента, елементи системи, життєвий цикл, розвиток.

IDENTIFICATION OF THE INTERACTION BETWEEN CRISIS MANAGEMENT SYSTEM ELEMENTS AND ENVIRONMENTAL COMPONENT OF THE SYSTEM

Chuprina N.N.

In the article the conditions of operation, interaction of elements of the ecological component. The possibility of development time. Characterized by a change of the system. That power system enables

it to survive in extreme conditions. Its fall immediately points to failures in the system and requires a detailed study of the factors that led to this. Not affect the possibility of restoring the power system leads to collapse of the system, or transfer its work to another level. That system of extreme regulation can become automatic control system and vice versa. Reveals the changing communications system in time. An lifetime of the system. All this, if necessary, enables crisis management system. Find the optimal value and optimal number of permanent and migratory system elements is the main task of the beginning of the life cycle of the system. This allows you to get the maximum synergy effect of and interaction between elements of the system, and in its reorientation, which in turn will lead to the maximum power output of the system. The growing number of system elements over time without regard to the requirements of the environment can not meet indicator of system and characterized by increasing its impact on the environment. Because of this, it is necessary to determine the optimal number of elements.

Keywords. System, ecological component elements of the system life cycle development.